

Verksamhetsrapport

Värmlands läns Kalkningsförbund

2014-01-01 – 2014-12-31

Intresserade ledamöter av direktionen vid fältdelen på direktion mötet den 5 september 2014
(Vattenprovtagning vid Kvarndammen i Kristinehamn)

Verksamhetsberättelse för Värmlands läns Kalkningsförbund för januari-december 2014

Bakgrund

Kalkning är ett av verktygen för att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen ”Bara naturlig försurning” och ”Levande sjöar och vattendrag”.

Den ska därmed ge förutsättningar för biologisk mångfald och uthålligt nyttjande av sjöar och vattendrag.

Naturvårdsverket har redovisat en nationell plan för kalkning för perioden 2011 – 2015. I planen bedömer naturvårdsverket att det försurande nedfallet över Sverige har minskat, vilket lett till en återhämtning i många tidigare försurade vatten. Kalkningsinsatserna har därmed kunnat minskas med ca 40 % i vissa delar av Sverige, jämfört med början på 2000-talet.

Havs- och vattenmyndigheten har sedan 1 juli 2011 det centrala ansvaret för kalkningsverksamheten.

Som grund för Kalkningsförbundets arbete finns den åtgärdsplan som länsstyrelsen fastställt, och som är underlag för den årligen utarbetade kalkningsplanen.

Kalkningen följs upp med vattenprovtagning under högflöden vår och höst, då förhållandena normalt är som sämst, samt bottenfaunaundersökningar, elprovfisken och kiselalgsundersökningar med längre intervall.

Direktionen och presidiet

Direktionen har haft tre (3) sammanträde, 11/4, 5/9 samt 28/11. Presidiet har haft 6 sammanträden under perioden. 14/3, 19/3, 4/4, 20/5, 22/8 samt 7/11. Orsaken till att presidiet hade fler möten än normalt är att verksamhetsberättelse för 2013 samt bokslut blev av olika orsaker försenad.

Upphandling, avtal mm

Förlängningar av avtal har gjorts med Samhall, Säffle kommun, Kristinehamns kommun samt William Dickson avseende vattenprovtagning. Förlängningen löper över 1 år, 2014-06-01 t.o.m. 2015-05-31. Dessa avtal är 100 % bekostade av medel från Länsstyrelsen.

Med Samhall har en förlängning avseende doserartillsyn för 13 doserare gjorts. Tiden gäller mellan 2014-07-01 t.o.m. 2015-06-30.

Dessa avtal kommer att bli föremål för översyn för att se om ny upphandling skall ske eller om tillsynen skall tas in i den egna verksamheten. Provtagningen kommer att upphandlas och är planerad att läggas ut i början av mars 2015.

En upphandling av nytt övervakningssystem genomfördes under augusti-september och utfallet blev att det norska företaget Franzefoss Miljökalk med sitt system MIKACOM blev utvalda att byta ut övervakningssystemet till en kostnad på 1 235' kr. Skillnaden mellan de två anbud som kom in var ca 700' kr till Franzefoss fördel. Vidare stod en upphandling av ny doserare antingen vid Tobyälven eller Viggan. Efter diskussioner blev det bestämt att satsa på Tobbyn. Efter ytterligare diskussioner och undersökningar visade det sig att en flytt av doseraren var möjlig. Prismässigt var offerten på flytten 290 000 kr. Tillsammans med en beräknad kostnad för indragning av el på ca 260 000 kr visade det sig att priset kom att vara ca 1 miljon lägre än en

nybyggnation. Med de beviljade medlen för en ny doserare (ca 1,5 miljoner) samt kvarvarande medel från tidigare uppköpt övervakningssystem visade det sig att nytt övervakningssystem samt flytt av doserar rymdes inom dessa tilldelade medel.

Övervakningssystemet är nu insatt i 10 doserare samt kommer att sättas in i ytterligare 8 doserare innan april månad 2015.

Nya avtal för 7 st. doserare med fast elanslutning har också skrivits. Det blev Karlstads Energi som var billigast efter koll med 3 olika elleverantörer.

Ett ramavtal har skrivits avseende service och reparationer av doserare. Företaget som avtalet skrivits med är GUPEX Industrier ASB i Torsby. De har både kompetens och utrustning för att få till en snabb, effektiv och kostnadsmässig gynnsam service. Detta är av vikt eftersom behovet av att doserarna står så lite som möjligt gör att upphandlingar av detta slag blir administrativt kostsamt.

Detta är också ett led i att bygga upp ett tillsyns och servicesystem som liknar det som finns i Västerbotten och till viss del också i Västernorrland.

Kalkningsverksamheten

Tilldelningen av statsbidrag till kalkning blev i år i stort sett enligt vad som bedömts behövas.

Inga nedskärningar i planerad kalkning har därför behövt göras. För Kalkningsförbundets verksamhet utgår ca 19,6 mkr och en egeninsats på ca 1,6 mkr. 85 % av de beslutade bidragen betalades ut i mitten av juni

Inom Kalkningsförbundets område spreds 23 000 ton kalk spridas.

Då Eda/Årjäng blev försenade med sin upphandling så kom besluten att försenas. Dock valde VLK att samla entreprenörerna för Hkp och båt-kalkningen tillsammans med Länsstyrelsen den 13 maj för att gemensamt gå igenom kalkningsplanen. Vid det mötet gick hela planen igenom och fastställdes. Underlagen levererades därefter till entreprenörerna. Då beslutades också att nästa år skulle samma förfaringsätt genomföras. Eventuellt då också med företrädare från Eda/Årjäng. Syftet är att samordna kalkningen inom hela Värmland på ett effektivt sätt.

Doserarna

Vad gäller doserarna så har mycket fokus från min (Bengt Epperlein) sida varit att sätta mig in i hur de fungerar. Det framkom tidigt att det övervakningssystem som handlades upp 2007 inte fungerade tillfredsställande.

Orsaken var strul kring de som fick uppdraget med konkurs m.m. Likaså fanns heller ingen direkt vilja från nuvarande serviceavtalspartnern att under våren hjälpa till med att bringa ordning i frågeställningar. Därför bestämdes det i samförstånd med Länsstyrelsen att Kalkningsförbundet skulle se sig om efter något nytt. 2 testanläggningar sattes in gratis från 2 leverantörer. MOVAB och Franzefoss Miljökalk. De kom sedan att ligga till grund för den upphandling som skulle gå ut som förfrågan i augusti.

Under senvåren/försommaren började även en diskussion med ett Industriföretag i Torsby, GUPEX Industri AB. Även där fanns ett förslag i slutet av juli på ett Ramavtal som skulle undertecknas under augusti. Tanken är att Kalkningsförbundet får en kontaktpunkt som har kompetens att reparera och underhålla doserarna på ett bra sätt. Även säkerhetsaspekten gick igenom och där fanns klara arbetsmiljöbrister på anläggningarna. Som jag förstår har inga skyddsronder genomförts av entreprenören på de anläggningar som de har. 13 st. Likaså har Kalkningsförbundet inte gjort några egna på de som fristående tillsyningsmän har, det vill säga 6 st.

Detta arbete kommer att påbörjas under hösten-14 och våren-15. Under tiden får inga reparationsarbeten utföras av någon annan än auktoriserad personal med kompetens och rätt utrustning. Detta är också redovisat till Länsstyrelsen. Den ev. kostnadsökning söks från Länsstyrelsen. Kalkningsförbundet har anläggningsansvar oavsett om vi lagt ut arbetena på entreprenad.

Då vi har fokuserat mycket på att se till att doserarna varit igång så har kalkinköpen för 2014 hamnat på ca 3 300 ton. Vilket är högre än 2013. Delvis beror det på en tidig start samt den blöta hösten. Det planerade tonnaget var 3 710 ton för 2014.

Spridning med båt och helikopter

Med den nya hemsidan har vi i år uppdaterat dagligen vart Hkp och båt-kalkningen är. Detta har gjorts både på hemsidan och på Facebooksidan. Efter ett önskemål har det också skickats ett mail till resp. kommun när kalkningen var på gång. Turistbyråer och kommuner fick också information innan kalkningen drog igång samt att det som vanligt annonserades i tidningarna NWT och VF. Det som jag missade i år var att skicka till fiskevårdsföreningarna.

Båtspridningen startade 24 juni t.o.m. 30 juni med de 3 stora sjöarna Örsjön, Eggsjön och Bredsjön samt ytterligare några sjöar. Därefter återkom de igen den 15 juli. V 33 bröt de igen för att ta en s.k. Norrlandsturné och var tillbaka v. 36 och Båtkalkningen avslutades i början av november.

Helikopterspridningen startade 8 juli och avslutades i mitten av september. Några avbrott gjordes och det ena var planerat till v. 30. Det andra avbrottet blev 11 dagar långt då de var med och bekämpade branden i Västmanland. Totalt spreds med helikopter

Vattenprovtagning

Vattenprovtagningen är också ett område som vi tittat mer ingående på. Orsaken var att det avtal som fanns skulle antingen sägas upp eller förlängas. En förlängning gjordes efter mycket diskussioner tillsammans med Länsstyrelsen. Detta då en ny upphandling inte skulle kunna genomföras med så kort varsel och det tillsammans med en ny förvaltningschef. Dock så är det helt klart att en ny upphandling skall ske under 2015 för att gå igång 2015-06-01.

Diskussioner förs redan med Länsstyrelsen om hur en organisation skall se ut. Det som måste till är en bättre ”yttäckning” av provtagare för att kunna svara upp mot att snabbt ta vattenprover vid högflöden.

Som det ser ut nu kommer Arvika kommun och eventuellt också Karlstads kommun att bidra med provtagningsinsatser.

Likaså kommer VLK att ta fasta områden för provtagning.

Ytterligare tjänst på VLK

Under 2014 har diskussioner förts om bristen på kompetens att handla upp avseende revidering av kalkplaner. Det är i princip idag bara en entreprenör som kan åta sig den typen av uppdrag. Detta har från VLK, s sida framförts till Länsstyrelsen i Värmland. Tillsammans har det sedan framförts till HaV. Det har medfört att HaV under 2015 kommer att anordna kurser för att bredda basen för att kunna planlägga i enlighet med de direktiv som finns. Vid diskussionen framkom det att VLK kanske är så stort som förbundet att en ytterligare person skulle kunna vara lämplig att tillföra förbundet.

Efter en del funderande och diskussioner så har det landat i att, utan att begära ytterligare medel, i ett första skedde ta tillbaka huvuddelen av tillsynen av doserarna (ca 350' kr). Till detta att VLK tar på sig mer av vattenprovtagningen (ca 75' till 100' kr). Dessa summor ca 425' – 450' skulle kunna var en bra grund för en ny tjänst.

En ytterligare kompetens som kan generera bidrag (dock inget som ska räknas in varje år) är att kunna göra kalkplaneringar. Dessa är något som man får söka inför varje år och behovet är något som avgörs i samråd med Lst.

Till detta kan också tilläggas att diskussioner förts, och som direktionen ställt sig positiva till, att samarbeta med ett antal Vattenråd i Värmland. De skulle då köpa sekreterartjänsten av VLK och det skulle ytterligare tillföra mellan 40' och 80' kr.

Sammantaget skulle detta innebära att en tjänst kan tillsättas utan att det kostar staten eller kommunerna mer pengar.

En +-post till är att då säkerställer man att verksamheten kan fortsätta även om nuvarande enda anställda av någon anledning skulle falla ifrån p.g.a. sjukdom eller något annat.

Det som återstår är om de ovan beskrivna medlen är sådana som kommer att finnas på lång sikt. Detta kommer att ges i de kommande diskussionerna med Länsstyrelsen och även med HaV.

Ekonomi

När det gäller ekonomin har vi numera genomfört några förändringar i uppföljningen. Framför allt gäller det på doserarsidan. Där har kostnadsslaget 433 utökats till att omfatta 7 underslag. Det gör att vi lättare kan se, per doserare, hur utvecklingen på t.ex. rep. och Uh-kostnaden förändras.

Inför verksamhetsåret 2015 kommer en budget att tas fram. Den kommer sedan att periodiseras för att vi över tid ska kunna följa kostnadsutvecklingen. Orsaken är att vi i tid skall upptäcka både där det ”läcker” men också där vi ev. kan se ett kommande överskott. Då kan vi lättare omprioritera de medel vi fått oss tilldelade.

Målsättningen är att även budgeten skall kunna redovisas på presidier och direktionmöten framöver.

En annan förändring är att vi numera fakturerar kostnaden för vattenprovtagningen till Länsstyrelsen varje gång vi får in en faktura från utförarna. I överenskommelsen med Lst har de 10 dagars betalningsfrist medan VLK har 30 dagars betalningsfrist gentemot utövarna. Därmed säkerställs att VLK aldrig ligger ute med pengar för denna verksamhet. Likaså får vi en bättre styrning och redovisning av utförd provtagning.

Sammanfattning

Kalkspridning med Hkp och båt fungera väl.

Vattenprovtagningen samt doserardriften/skötsel har under året varit föremål för översyn och kommer även under 2015 vara i fokus för att ytterligare förbättra dessa två insatser för en god och ekonomiskt effektiv kalkning inom VLK, s område.

Visionen är att VLK skall bli en bra samarbetspartner för att föra Vattenvårdsfrågorna ytterligare framåt i överensstämmelse med EU, s vattendirektiv och uppnå nivån **grönt**, vilket innebär **God status** på betydande delar av sjöar och vattendrag i Värmland.

Finansiell analys

Årsbokslutet baseras på redovisningen per 2014-12-31

Periodens resultat

Periodens resultat uppgår till .... tkr. Intäkterna uppgår till 21 318 tkr och utgörs av bidrag och medlemsavgifter. Driftsbidraget från Länsstyrelsen har periodiserats för att möta de kostnader som hittills har lagts ned på kalkningsverksamheten i år.

Finansiering och Investeringar

Behållningen av likvida medel uppgår per 2014-12-31 till 1 052 tkr. Under 2014 har 2 större projekt startats. Projekt nr 1 är utbyte av övervakningssystem. För detta har ett bidrag på 1 359 tkr erhållits i statligt stöd. Utbetalat i november 2014.

Projekt nr. 2 är flytt av en doserare. För detta har ett bidrag på 626 tkr erhållits i statligt stöd. Även detta utbetalat i november 2014. Av dessa bidrag har 371 tkr utbetalats under 2014. Resterande har bokats om till budgetåret 2015. Projekten kommer att avslutas under våren 2015.

Resultatprognos för 2014

Bedömning är att förbundet kommer att visa ett -resultat för 2014.

Ekonomisk sammanställning

Nedan redovisas förbundets resultat- och balansräkning med efterföljande tilläggsupplysningar. Samtliga belopp anges i tkr.

Bokslutsuppgifter

Resultaträkning	Tilläggs- upplysning	2014	2013
Verksamhetens intäkter	1)	21 318 304	20 370 526
Verksamhetens kostnader	2)	-21 508 889	-19 697 329
Verksamhetens nettokostnader		-190 585	673 197
Finansiella intäkter		131	1 358
Finansiella kostnader		-3 114	-2 056
Årets resultat		-193 568	672 499
Balansräkning		2014-12-31	2013-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Driftövervakningssystem Doserare, Doserare Tobyälven	3)	0	0
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	4)	3 418 320	3 212 872
Kassa och bank		1 051 702	0
Summa tillgångar		4 470 022	3 212 872
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Därav periodens resultat	5)	2 095 811	2 289 379
		-193 568	672 499
Skulder			
Kortfristiga skulder	6)	2 374 211	562 488
Checkräkningskredit (bev kredit 1500 tkr)			361 005
Summa eget kapital och skulder		4 470 022	3 212 872
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Finansieringsanalys	2014	2013
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-190 585	673 197
Erhållen ränta	131	1 358
Erlagd ränta	-3 114	-2 056
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	-193 568	672 499
Förändring av rörelsekapital		
<u>Ökning</u> /minskning av fordringar	-205 448	770 677
<u>Ökning</u> /minskning av kortfristiga skulder	1 811 723	-1 672 614
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 412 707	-229 438
Investeringsverksamheten		
Bruttoinvesteringar	350 193	3 049 057
Investeringsbidrag	-350 193	-3 049 057
Kassaflöde från investeringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	1 412 707	-229 438
Likvida medel vid årets början	-361 005	-131 568
Likvida medel vid årets slut	1 051 702	-361 005

Tilläggsupplysningar till resultat- och balansräkning

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med bestämmelserna i Kommunal redovisningslag.
Redovisningsprinciperna har ej förändrats i förhållande till föregående år.

	2014	2013
Not 1 Intäkter		
Medlemsavgifter	1 682 000	1 590 000
Statliga bidrag	19 636 304	18 780 527
Övriga intäkter	0	-1
	21 318 304	20 370 526
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Råvaror och förnödenheter	19 270 022	17 987 675
Övriga externa kostnader	1 019 625	844 829
Löner och skattepliktiga förmåner	580 605	526 418
Arvoden	66 528	54 756
Skattefria förmåner	10 577	11 700
Sociala avgifter	166 671	174 507
Avtalsförsäkringar	337 935	50 721
Löneskatt pensionskostnader	50 226	46 723
Övriga personalkostnader	6 700	0
	21 508 889	19 697 329
	2014-12-31	2013-12-31
Not 3 Anläggningstillgångar		
Driftövervakningssystem	1 695 174	1 695 174
Pågående investering doserare Tobyälven	350 193	0
Doserare Musån/Lövån	2 892 031	2 892 031
Doserare Svartån/Svartälven	3 053 292	3 053 292
Del av bidrag från Länsstyrelsen	-7 990 690	-7 640 497
	0	0
Not 4 Kortfristiga fordringar		
Momsfordran	337 011	808 662
Skattekonto	0	0
Interimsfordringar	3 081 309	2 404 210
	3 418 320	3 212 872
Not 5 Eget kapital		
Ingående eget kapital	2 289 379	1 616 880
Periodens resultat	-193 568	672 499
	2 095 811	2 289 379
Not 6 Övriga skulder		
Leverantörsskulder	623 000	479 233
Momsskuld	0	0
Personalskatt	19 911	19 640
Skuld löneskatt	85 459	47 004
Semesterlöneskuld	12 703	0
Sociala avgifter	20 259	16 611
Interimsskulder	1 612 878	0
	2 374 211	562 488